

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN THỊ LINH

**PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC
TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ,
HIỆN ĐẠI HOÁ Ở TỈNH THÁI NGUYÊN**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ**

THÁI NGUYÊN - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN THỊ LINH

**PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC
TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ,
HIỆN ĐẠI HOÁ Ở TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ QUANG DỰC

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu và kết quả trình bày trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ luận văn nào khác.

Tôi xin cam đoan các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc./.

Tác giả luận văn

Trần Thị Linh

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài ***“Phát triển nguồn nhân lực trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá ở tỉnh Thái Nguyên”*** tôi đã nhận được sự giúp đỡ, những ý kiến đóng góp, chỉ bảo quý báu của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài nhà trường.

Trước hết tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Ban chủ nhiệm Khoa và các thầy cô giáo Khoa Sau đại học và Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho tôi được học tập và nghiên cứu các nội dung trong chương trình đào tạo Thạc sĩ.

Để có được kết quả nghiên cứu, bên cạnh sự cố gắng nỗ lực của bản thân, tôi còn nhận được sự hướng dẫn chu đáo, tận tình của TS. Lê Quang Dục, là người trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và viết luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn các phòng, ban thuộc Văn phòng Tỉnh ủy; Ban Tổ chức Tỉnh ủy; Văn phòng Ủy ban nhân dân tỉnh; Sở Nội vụ, Sở Lao động- Thương binh Xã hội tỉnh; Trường Chính trị tỉnh; Sở Giáo dục Đào tạo tỉnh; Cục Thống kê tỉnh Thái Nguyên và một số cơ quan doanh nghiệp trên địa bàn đã giúp đỡ tận tình, cung cấp tài liệu cho tôi hoàn thành luận văn này.

Ngoài ra, tôi cũng nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình, sự động viên và tạo mọi điều kiện về vật chất và tinh thần của của lãnh đạo, đồng nghiệp đơn vị công tác, gia đình, bạn bè, người thân.

Với tấm lòng chân thành, tôi xin cảm ơn mọi sự giúp đỡ quý báu đó!

Thái Nguyên, ngày 16 tháng 11 năm 2014

Tác giả luận văn

Trần Thị Linh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học của đề tài nghiên cứu.....	3
5. Kết cấu của luận văn.....	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ	4
1.1. Cơ sở lý luận phát triển nguồn nhân lực trong sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá.....	4
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản.....	4
1.1.2. Vai trò của nguồn nhân lực trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa	10
1.1.3. Nội dung chủ yếu phát triển nguồn nhân lực	14
1.1.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nguồn nhân lực.....	15
1.2. Kinh nghiệm phát triển nguồn nhân lực của một số nước trên thế giới và Việt Nam	18
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển nguồn nhân lực của một số nước trên thế giới và bài học rút ra cho Việt Nam	18
1.2.2. Kinh nghiệm phát triển nguồn nhân lực ở Việt Nam.....	23
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Các câu hỏi nghiên cứu được đặt ra	29

2.2. Phương pháp nghiên cứu	29
2.2.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu.....	29
2.2.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	33
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	36
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	40
2.3.1. Chỉ tiêu đánh giá số lượng nguồn nhân lực	40
2.3.2. Các chỉ tiêu đánh giá chất lượng nguồn nhân lực	40
Chương 3: THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC TRONG SỰ NGHIỆP CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA Ở TỈNH THÁI NGUYÊN	42
3.1. Những điều kiện cơ bản để phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên	42
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	42
3.1.2. Điều kiện về chính trị, kinh tế.....	44
3.1.3. Điều kiện về văn hoá – xã hội.....	50
3.2. Thực trạng phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2005-2013	52
3.2.1. Thực trạng về nguồn nhân lực.....	52
3.2.2. Thực trạng về sử dụng nguồn nhân lực ở tỉnh Thái Nguyên	62
3.2.3. Thực trạng công tác giáo dục - đào tạo phát triển nguồn nhân lực trong sự nghiệp CNH-HĐH tỉnh Thái Nguyên	77
3.3. Đánh giá những thành tựu, hạn chế và nguyên nhân ảnh hưởng đến phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên	88
3.3.1. Những thành tựu trong phát triển nguồn nhân lực ở tỉnh Thái Nguyên	88
3.3.2. Những hạn chế trong phát triển nguồn nhân lực ở tỉnh	88
Chương 4: PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP CƠ BẢN PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC Ở TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG QUÁ TRÌNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA	93
4.1. Quan điểm, mục tiêu, phương hướng phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020	93
4.1.1. Quan điểm phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020	93
4.1.2. Mục tiêu phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020.....	95

4.1.3. Phương hướng phát triển nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020.....	96
4.1.4. Dự báo cung, cầu nhân lực và nhu cầu đào tạo đến năm 2020.....	97
4.2. Một số giải pháp cơ bản để phát triển nguồn nhân lực trong sự nghiệp CNH-HĐH tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020	102
4.2.1. Nâng cao nhận thức về vai trò của phát triển nguồn nhân lực đối với sự nghiệp CNH-HĐH trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên	102
4.2.2. Xây dựng quy hoạch tổng thể phát triển nguồn nhân lực, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH, HĐH.....	103
4.2.3. Đổi mới quản lý nhà nước về phát triển nguồn nhân lực.....	104
4.2.4. Đổi mới công tác đào tạo và dạy nghề, nâng cao trình độ, kỹ năng cho nguồn nhân lực	107
4.2.5. Huy động nguồn vốn đảm bảo cho yêu cầu phát triển nguồn nhân lực.....	108
4.2.6. Đẩy mạnh hợp tác quốc tế để phát triển nguồn nhân lực	109
4.3. Một số kiến nghị.....	110
KẾT LUẬN	111
TÀI LIỆU THAM KHẢO	113
Phụ lục	116

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
CNH-HĐH	: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
ILO	: Tổ chức lao động Quốc tế
KTXH	: Kinh tế xã hội
FDI	: Đầu tư trực tiếp nước ngoài
ODA	: Hỗ trợ phát triển chính thức
GDP	: Tổng sản phẩm quốc nội
ASEAN	: Các nước Đông Nam Á
NNL	: Nguồn nhân lực
LLLĐ	: Lực lượng lao động
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
THCN	: Trung học chuyên nghiệp
ĐH, CĐ, TC, SC	: Đại học, Cao đẳng, Trung cấp, Sơ cấp
CNKT	: Công nhân kỹ thuật
TCCN	: Trung cấp chuyên nghiệp
NSNN	: Ngân sách nhà nước
CB, CC, VC	: Cán bộ, công chức, viên chức
KH&CN	: Khoa học và Công nghệ
CLC	: Chất lượng cao
CSVC	: Cơ sở vật chất
ĐTN	: Đào tạo nghề
QLNN	: Quản lý nhà nước
HĐND, UBND	: Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân
TDMN	: Trung du miền núi
BĐKT	: Bồi dưỡng kiến thức

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Điều tra theo ngành nghề tại tỉnh Thái Nguyên.....	30
Bảng 2.2. Điều tra các vùng đại diện cho tỉnh Thái Nguyên	31
Bảng 3.1. Đơn vị hành chính phân theo huyện, thành phố, thị xã	42
Bảng 3.2. Tổng sản phẩm trong tỉnh (GDP) theo các ngành kinh tế của tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2005-2013	47
Bảng 3.3. Cơ cấu các ngành kinh tế tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2005-2013.....	48
Bảng 3.4. Dân số và tỷ lệ dân số giai đoạn 2005-2013.....	53
Bảng 3.5. Cơ cấu dân số tỉnh Thái Nguyên phân theo giới tính	54
Bảng 3.6. Tỷ lệ tăng dân số và cơ cấu dân số theo khu vực giai đoạn 2005-2012	55
Bảng 3.7. Dân số và nguồn nhân lực tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2005-2013	57
Bảng 3.8. Trình độ học vấn phổ thông của lực lượng lao động (đang làm việc) tỉnh Thái Nguyên	59
Bảng 3.9. Trình độ học vấn phổ thông của lực lượng lao động ngành nông lâm, thủy sản tỉnh Thái Nguyên.....	59
Bảng 3.10. Trình độ học vấn phổ thông của lực lượng lao động ngành công nghiệp, xây dựng tỉnh Thái Nguyên	60
Bảng 3.11. Trình độ học vấn phổ thông của lực lượng lao động ngành dịch vụ tỉnh Thái Nguyên	60
Bảng 3.12. Lực lượng lao động (đang làm việc) theo trình độ đào tạo	61
Bảng 3.13. Dân số trong độ tuổi lao động không hoạt động kinh tế ở tỉnh Thái Nguyên	62
Bảng 3.14. Dân số và lao động đang làm việc trong ngành KTQD	63
Bảng 3.15. Tình hình lao động đang có việc làm qua các năm 2005-2013 tại tỉnh Thái Nguyên	64
Bảng 3.16. Lực lượng lao động đang có việc làm phân theo ngành kinh tế tại Thái Nguyên	64
Bảng 3.17. Mối quan hệ giữa chuyển dịch cơ cấu kinh tế và cơ cấu lao động.....	65

Bảng 3.18. Số lượng, chất lượng công chức, viên chức đến 31/12/2013 tại tỉnh Thái Nguyên	68
Bảng 3.19. Trình độ nhân lực khoa học công nghệ theo nhóm tuổi ở tỉnh Thái Nguyên năm 2013.....	71
Bảng 3.20. Tỷ lệ thất nghiệp của lực lượng lao động trong độ tuổi khu vực thành thị tỉnh Thái Nguyên 2005- 2013.....	74
Bảng 3.21. Tổng số lao động được giải quyết việc làm ở tỉnh Thái Nguyên năm 2005 - 2013	75
Bảng 3.22. Năng suất lao động xã hội giai đoạn 2005-2010 tỉnh Thái Nguyên (theo GDP hiện hành)	76
Bảng 3.23. Hệ thống trường, lớp, giáo viên, học sinh giáo dục phổ thông tỉnh Thái Nguyên	78
Bảng 3.24. Hệ thống đào tạo chuyên nghiệp và dạy nghề tỉnh Thái Nguyên.....	79
Bảng 3.25. Kết quả đào tạo cán bộ, công chức tỉnh Thái Nguyên năm 2005 - 2013	82
Bảng 3.26. Kết quả đánh giá của các cá nhân đang làm việc tại các cơ quan khối ngành khảo sát tỉnh Thái Nguyên năm 2013	87
Bảng 4.1. Dự báo dân số của Thái Nguyên giai đoạn 2014 – 2020 và Cơ cấu dân số theo giới tính.....	98
Bảng 4.2. Dự báo cung lao động giai đoạn 2014-2020.....	98
Bảng 4.3. Dự báo cơ cấu lực lượng lao động theo giới	99
Bảng 4.4. Dự báo cầu lao động toàn tỉnh giai đoạn 2014-2020.....	99
Bảng 4.5. Dự báo cầu lao động trong các ngành cấp I	100
Bảng 4.6. Dự ước nhu cầu lao động qua đào tạo tỉnh Thái Nguyên.....	101
Bảng 4.7. Dự ước cầu lao động theo trình độ chuyên môn tỉnh Thái Nguyên.....	101